



جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

حوزه علمیه الزهراء (سلام الله علیها) گلدف

شهرستان نجف آباد

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

تأثیر حسد بر افسردگی از دیدگاه اسلام و روانشناسی

استاد راهنما:

سرکار خانم اکرم گلشادی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین سید محمد رضا علاء الدین

نگارنده:

زهرة رنجبر

شهریور ۱۳۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

حوزه علمیه الزهراء (سلام الله علیها) گلدف

شهرستان نجف آباد

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

تأثیر حسد بر افسردگی از دیدگاه اسلام و روانشناسی

استاد راهنما:

سرکار خانم اکرم گلشادی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین سید محمد رضا علاء الدین

نگارنده:

زهرة رنجبر

شهریور ۱۳۹۴

تحمیدیه

سپاس مخصوص خدایی است که هنگام خلقت آسمان ها و زمین هیچکس را به حضور
نخواست، زبان ها از وصفش عاجز و عقل ها از کنه معرفتش مدهوش ؛ ستایش مخصوص
خدایی است که به جز فضل و رحمتش امیدوار نیستم و غیر از عدل و دادش از چیزی نمی
ترسم و اعتماد ندارم به چیزی جز به گفتار او (قرآن) و به چیزی چنگ نزده ام جز به رشته
اخلاص و محبتش.

تقدیم به

قطب عالم امکان امام زمان (عج) که همیشه دعایشان بدرقه راهمان است.

حسادت کمک کرده و فرد را تا حدی نجات می دهد و او را از خود محوری و آفت های روانی و جسمانی می رهاند.

۷- توجه به استقلال افراد فرصت را برای ابراز وجود آنان فراهم می کند با توجه به نکات مثبت افراد می توان از عوارض حسادت کاست و آنان را با تقویت ویژگی های مثبتشان افراد کاری و مقبول ساخت.

۸- ایجاد بستر سالم به اشخاصی که تشخص طلبی داشته و در نهان خانه دل مجموعه ای از عقده های انباشته شده دارند و به آنچه که باید از طریق اصولی و ایجاد امکانات محیطی می رسیدند نرسیده اند زمینه را برای آفت زدایی فراهم می کند و آن مراحل رشد را که اصولی طی نکرده بودند تا حدی جبران می نماید.

۹- تقویت اراده افراد با پرورش و تقویت خویشتن پنداری مثبت که افراد رفتارشان را از خودستیزی و جامعه ستیزی به اجتماع پسندی و اجتماع گرایی منتقل کنند و خلاف مسیر رفتارهای اجتماعی طی طریق نمایند و با توجه به اثرات مثبت اندیشی می توان افراد حسود را از این مهلکه نجات داد البته مراد از همسویی با رفتارهای اجتماعی آن دسته از رفتارهایی است که مقبول عرف و شرع می باشد.

۱۰- مطالعه احوال بندگان مخلص خدا خصوصاً گفتار و سیره ائمه اطهار علیهم السلام تأثیر بسزایی در کم کردن این آفت نفسی دارد. و از آنجا که مطالعه زندگی پیشوایان و رهبران دینی مخلص برای این افراد مفید بوده و تأثیرات مثبتی در کاستن حسادت آنان خواهد داشت لذا به آنان پیشنهاد می گردد.

۱۱- مطرح شدن ناخوش آیند این آفت نفسی یا رذایل اخلاقی در نظام خانواده یکی از راه های موانع رشد این بیماری است اگر پدر و مادر و مربیان جامعه عملاً به این خصیصه ناشایست توجه نداشته باشند و در درون خانواده و یا موسسه های آموزشی زمینه رشد را برای این بذر نامطلوب بوجود نیاورند اثر مثبت در عدم رشد آن خواهد داشت.

۱۲- پرهیز از تشخص طلبی در محیط های تربیتی و جاه طلبی خصوصاً در نظام تربیتی خانواده توسط والدین و سایر الگوهای رفتاری فرد برای کودکان و نوجوانان اثرات مثبتی برای از بین رفتن این ضایعه ی روحی و روانی خواهد داشت زیرا پرهیز از جاه طلبی فضای مناسب تربیتی و بستر خوبی برای رشد معنویت ها و تسلیم شدن ها در قبال فضیلت ها و ارزش های اخلاقی را فراهم می کند.

فهرست منابع

*قرآن

* نهج البلاغه

منابع فارسی

- ۱- احمدیان، ابراهیم، نهج الفصاحه ، چ اول، بی جا، ۱۳۸۵
- ۲- آقا یوسفی، علی رضا، روانشناسی عمومی، هیأت مؤلفان، چاپ اول، انتشارات دانشگاه پیام نور، تهران ، ۱۳۸۶
- ۲- انصاریان، حسین ، تفسیر حکیم، ج ۴، چاپ اول، قم، نشر دار العرفان، بی تا
- ۳- بابایی، احمدعلی ، برگزیده تفسیرنمونه، ج ۱، چاپ سیزده تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۲
- ۵- برنز، دیوید، روانشناسی افسردگی ، مهدی قراچه داغی ، نشر خاتون ، تهران ، بی تا
- ۶- ثقفی تهرانی ، محمد، تفسیر روان جاوید، چاپ سوم، تهران ، انتشارات برهان ، ۱۳۹۸.ه.ق.
- ۷- جباران ، محمد رضا ، درسنامه علم اخلاق ، ج ۲، چاپ چهارم، قم، نشر هاجر، ۱۳۸۷
- ۸- حسینی همدانی ، سید محمد حسین ، انوار درخشان، چاپ اول، تهران، ۱۴۰۴ ه.ق
- ۹- حق جو ، حسین ، افسردگی در کتب قرآن ، ویرایش : حسین دهنوی ، ناشر : مؤلف ، چ نهضت ، قم، ۱۳۷۳
- ۱۰- خمینی ، روح اله ، شرح چهل حدیث، چاپ پنجم، چاپ ۳۲، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۱، ص ۱۰۷
- ۱۱- رایبیز، آنتونی ، به سوی کامیابی، مهدی مجرد زاده، چاپ هما، بی تا ، بی جا
- ۱۲- صانعی، صفدر ، آرامش روانی و مذهب، چاپ ۱۶، نشر کنکاش ، اصفهان ، ۱۳۷۹
- ۱۳- طبرسی، علی بن حسن ، مشکاة الأنوار ، ترجمه مهدی هوشمند و عبد الله محمدی ، قم، نشر دار الثقلین، بی تا

- ۱۴- شبر، عبدالله، اخلاق شبر، مترجم: محمدرضا جباران، چاپ نهم، قم، نشر هجرت، ۱۳۸۲
- ۱۵- عبدالحسین، دستغیب، قلب سلیم، ج ۱، چ اول، بی جا؛ مطبعه ستاره، ۱۴۲۸ه.ق
- ۱۶- فضل بن حسن، طبرسی، ترجمه مجمع البیان فی تفسیر القرآن، مترجمان، ج ۱، چاپ اول، تهران، انتشارات فراهانی، ۱۳۶۰
- ۱۷- فقیهی، علی نقی، بهداشت و سلامت روان در آئینه علم و دین، چاپ اول، انتشارات حیات سبز، قم، ۱۳۸۴
- ۱۸- قرشی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۶، چاپ پانزدهم، تهران: انتشارات دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.
- ۱۹- قطب الدین راوندی، سعید بن هبه الله، قصص الأنبياء عليهم السلام (لراوندی)، مشهد، نشر مرکز پژوهش های اسلامی، ۱۴۰۹ه.ق، ص: ۸۴۲
- ۲۰- دیل کارنگی، آیین زندگی، آذین، انتشارات اسکندری، تهران، ص ۱۸
- ۲۱- کاشانی ملافتح الله، تفسیر منهج الصادقین فی الزام المخالفین، ج ۱۰، تهران، نشر: کتابفروشی محمدحسن علمی، ۱۳۳۶
- ۲۲- محدثی، جواد، درسنامه علم اخلاق، چاپ اول، نشر بین المللی - چاپ اسرا، ۱۳۹۰
- ۲۳- مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، آداب معاشرت (ترجمه جلد ۷۱ و ۷۲ بحار الأنوار)، مترجم: کمره ای، محمد باقر، ج ۱، تهران، نشر اسلامیه، بی جا
- ۲۴- محمد محمدی ری شهری، گزیده میزان الحکمه، تلخیص سید حمید حسینی، ترجمه محمد رضا شیخی، چاپ هفتم، بی جا، نشر دارالحديث، ۱۳۸۷
- ۲۵- مصطفی حسینی دشتی، معارف و معاریف، ج دوم، تهران، مؤسسه فرهنگی آرایه، ۱۳۸۵
- ۲۶- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲۳، چاپ اول، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴

۲۷- مکارم شیرازی، ناصر، اخلاق در قرآن، ج ۲، قم، نشر مدرسه الامام علی بن ابی طالب (ع)، ۱۳۷۷

۲۸- ملا احمد، نراقی، معراج السعاده، چاپ اول، نشر جمال، بی جا، ۱۳۸۸، ص ۴۵۵ و جواد محدثی، درسنامه علم اخلاق، چاپ اول، نشر بین المللی - چاپ اسرا، ۱۳۹۰

۲۹- موسوی همدانی، سید محمد، ترجمه تفسیر المیزان، ج ۵، چاپ پنجم، قم، دفتر انتشارات اسلامی جامعه‌ی مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴

۳۰- مهدوی کنی، محمد رضا، اخلاق عملی، جمکران، نشر مسجد مقدس قم، ۱۳۸۵

۳۱- نجاتی، محمد عثمان، قرآن و روان‌شناسی، عباس عرب، چاپ پنجم، مشهد، نشر آستان قدس، ۱۳۸۱

منابع عربی

۱- ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۳، چاپ: سوم، بیروت، ۱۴۱۴ ه.ق.
۲- الهی قمشه ای، صحیفه سجاده، چاپ دوم، قم: انتشارات طوبی محبت، ۱۳۸۶.
۳- تمیمی آمدی، عبدالواحد بن محمد، غرر الحکم و دررالکلم، چاپ دوم، قم: دارالکتب الاسلامی، ۱۴۱۰ ق.

۴- جعفری، بهزاد، تحف العقول، چاپ اول، تهران: دارالکتب الاسلامیه، بی تا.
۵- عبدالباقی، محمدفؤاد، المعجم المفهرس الالفاظ القرآن الکریم، وضعه: محمد جعفر صدری، تهران، مکتبه السهروردی للدراسات و النشر، ۱۴۲۸ ه.ق.

۶- طیب، عبدالحسن، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۱، چاپ دوم، تهران: انتشارات اسلام، ۱۳۸۷.

۷- قمی، شیخ عباس، سفینه البحار، نشر دار الاسوه، تهران، مطبعه القرآن الکریم الکبری، طبعه الثالثه، ۱۴۲۲ ه.ق.

۸- قمی، صدوق، محمد بن علی بن بابویه، ترجمه من لا یحضره الفقیه، مترجم: غفاری، علی اکبر و محم، ج ۲، نشر صدوق، تهران - ایران، اول، ۱۴۰۹ ه.ق

۹- کلینی ، محمد، اصول کافی، جلد دوم، مترجم سیدجواد مصطفوی، انتشارات علمیه اسلامیة، ۲۹-۱۳۲۸ه.ق.

۱۰- مصطفوی، حسن، التحقيق في كلمات القرآن الكريم ، بيروت-قاهره-لندن، چاپ، سوم، ۱۴۳۰ه.ق

۱۱- محدث نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۲، مؤسسه آل البيت عليهم السلام، بيروت - لبنان، ۱۴۰۸ ه.ق، ص ۳۲۷

سایت های اینترنتی

۱- رحیمی ،علی، حسد از دیدگاه قرآن و روانشناسی،از سایت

<http://armanemahdaviyat.ir>

۲- بی نا، ریشه های حسادت چیست ؟ <http://www.migna.ir/vdcf.cdjlil>

۳- <http://www.hidoctor.ir>

۴- <http://www.aftabir.com>

۵- <http://www.quranct.com/showthread>

۶- www.bashgah.net/fa/content/show

۷- <http://www.hidoctor.ir>

۸- <http://www.hidoctor.ir/>

۹- <http://armanemahdaviyat.ir>

۱۰- www.persianpersia.com/health